

Βαμβάκι: τα μυστικά της καλλιέργειας...

/ [Πεμπτούσια](#)

Image not found or type unknown

Το φυτό προσαρμόζεται γενικά σε περιοχές μεταξύ 37ο Β.Γ.Π. και 32ο Ν.Γ.Π., όπου η μέση θερμοκρασία του καλοκαιριού είναι υψηλότερη των 25οC, η ηλιοφάνεια υπερεπαρκής και οι βροχοπτώσεις μέτριες δηλαδή μεταξύ 600 και 1200 mm (24-48 ίντσες) το χρόνο.

Είναι ιδιαίτερα απαιτητικό σε μια μακρά περίοδο απαλλαγμένη από παγετούς που κυμαίνεται από 180-200 ημέρες και είναι ακόμα μεγαλύτερη για τα μακρόινα βαμβάκια, αφού το φυτό δεν ανέχεται τις χαμηλές θερμοκρασίες ούτε στο φύτευμα, ούτε στη βλαστητική και αναπαραγωγική ανάπτυξη, ούτε στην ωρίμανση και το άνοιγμα των καψών. Απαιτεί, επίσης περίοδο ελεύθερη από βροχοπτώσεις από το άνοιγμα των καψών μέχρι και τη συγκομιδή.

Από πλευράς εδάφους δεν έχει ιδιαίτερες απαιτήσεις, αφού το επίπεδο των θρεπτικών στοιχείων δεν χρειάζεται να είναι υψηλό. Προτιμά εδάφη μέσης σύστασης ενώ δίνει ικανοποιητικές αποδόσεις και σε εδάφη ελαφρώς αλατούχα ή μετρίως ξηρά. Το τελευταίο, κάνει το βαμβάκι ελκυστική καλλιέργεια στις ξηρές (άγονες) και ημίξηρες περιοχές.

Γενικά, οι συνθήκες αυτές απαντώνται στις ξηρές τροπικές και υποτροπικές περιοχές τόσο του βόρειου όσο και του νότιου ημισφαιρίου, στις οποίες το

μεγαλύτερο ποσοστό των καλλιεργούμενων με βαμβάκι εκτάσεων είναι αρδευόμενο και επομένως το φυτό δεν στηρίζει τις αποδόσεις του στο νερό των βροχοπτώσεων, όπως δηλαδή ακριβώς συμβαίνει και στη χώρα μας.

Η εποχή σποράς στο βόρειο ημισφαίριο κυμαίνεται από τις αρχές Φεβρουάριου μέχρι τις αρχές Ιουνίου (στην Ελλάδα συνήθως από 15 Απριλίου μέχρι 5 Μαΐου, νωρίτερα στη νότια και αργότερα στη βόρεια χώρα).

Στις ΗΠΑ, η περιοχή που είναι γνωστή ως Νότιες Πεδιάδες αποτελεί τη μεγαλύτερη ενιαία, συνεχόμενη έκταση καλλιέργειας βαμβακιού στον κόσμο. Εκεί η καλλιέργεια του βαμβακιού διεξάγεται ως ξηρική, με πολύ μικρές ποσότητες νερού για άρδευση.

Το βαμβάκι μπορεί να καλλιεργηθεί και για την παραγωγή ινών με φυσικό χρώμα διαφορετικό από το συνηθισμένο, το τυπικό άσπρο χρώμα που έχουν οι περισσότερες καλλιεργούμενες εμπορικές ποικιλίες. Τα υπόλοιπα φυσικά χρώματα που μπορεί να έχουν οι ίνες του βαμβακιού είναι το κόκκινο, το πράσινο και διάφορες αποχρώσεις του καφέ.

Στις τροπικές χώρες στις οποίες δεν συμβαίνει ποτέ παγετός το βαμβάκι είναι φυτό πολυετές και όχι ετήσιο. Στο γένος *Gossypium* της οικογένειας *Malvaceae*, στο οποίο ανήκει το βαμβάκι, έχουν ταυτοποιηθεί 36 διαφορετικά είδη, 32 αυτοφυή (άγρια) και 4 καλλιεργούμενα.

Τα καλλιεργούμενα είναι:

►► *Gossypium hirsutum* αμερικάνικο ή χνουδωτό ή upland. Ιθαγενές της κεντρικής Αμερικής (Μεξικό - Καραϊβική - Νότια Φλόριδα) αποτελεί το 90% της παγκόσμιας παραγωγής

►► *Gossypium barbadense* αιγυπτιακό ή βαρβαδινό ή μακρόινο. Ιθαγενές των τροπικών περιοχών της νότιας Αμερικής Αποτελεί το 8% της παγκόσμιας παραγωγής

►► *Gossypium arboretum* δενδρώδες ή ινδικό. Ιθαγενείς των Ινδιών και του Πακιστάν, αποτελεί λιγότερο από 2% της παγκόσμιας παραγωγής και

►► *Gossypium herbaceum* πώδες ή κινέζικο ή ανατολικό. Ιθαγενές της νότιας Αφρικής και της Αραβικής Χερσονήσου. Λιγότερο από το 2% της παγκόσμιας παραγωγής.

Τα δύο πρώτα, που αποτελούν το 98% της σύγχρονης παγκόσμιας παραγωγής βαμβακιού, είναι γνωστά ως βαμβάκια του νέου κόσμου, ενώ τα δύο τελευταία,

που καλλιεργούνταν ευρέως πριν το 1900, είναι γνωστά ως βαμβάκια του παλαιού κόσμου.

Από πλευράς προσαρμοστικότητας η χώρα μας βρίσκεται στο βορειότερο σημείο της ζώνης καλλιέργειας του βαμβακιού και γι'αυτό η πρωιμότητα και ότι την ευνοεί είναι ο κυριότερος παράγοντας για τη επιτυχία της καλλιέργειας

Επειδή η γενετική πρωιμότητα (ποικιλίες βαμβακιού με μικρότερο βιολογικό κύκλο) είναι χαρακτηριστικό που συνδέεται με μικρού μήκους ίνα, χαρακτηριστικό ανεπιθύμητο για τις καλλιεργούμενες ποικιλίες βαμβακιού, αναζητούνται άλλοι παράγοντες σμίκρυνσης του βιολογικού κύκλου του φυτού σε χώρες με οριακή οικολογική προσαρμοστικότητα για το βαμβάκι, όπως τα ελαφριά εδάφη, η πρώιμη σπορά, η άριστη πυκνότητα σποράς η ορθολογική ανόργανη λίπανση και άρδευση.

Το γενετικά τροποποιημένο βαμβάκι

Το γενετικά τροποποιημένο βαμβάκι δημιουργήθηκε με στόχο τη μείωση της χρησιμοποίησης εντομοκτόνων στην καλλιέργεια. Το γενετικά τροποποιημένο βαμβάκι είναι ανθεκτικό στο glyphosate, που είναι ένα ζιζανιοκτόνο ευρέος φάσματος.

Από πλευράς καλλιεργουμένων εκτάσεων 250 εκατ. στρέμματα ή περίπου το 69% της συνολικής παγκόσμιας έκτασης, καλλιεργήθηκαν με ποικιλίες βαμβακιού γενετικά τροποποιημένες το 2011.

Πρώτη χώρα στον κόσμο στην καλλιέργεια γενετικά τροποποιημένου βαμβακιού είναι η Ινδία (106 εκατ. στρέμματα ή το 88% της συνολικής της έκτασης) και ακολουθούν οι ΗΠΑ (40 εκατ. στρέμματα), η Κίνα (39 εκατ. στρέμματα) και το Πακιστάν (26 εκατ. στρέμματα).

Ποικιλίες βαμβακιού γενετικά τροποποιημένες καλλιεργούνται, επίσης, στην Αυστραλία, την Αργεντινή, τη Μιανμάρ, την Μπουργκίνα Φάσο, τη Βραζιλία, το Μεξικό, την Κολομβία, τη νότια Αφρική και την Κόστα Ρίκα. Σύμφωνα με μια μελέτη που έγινε στην Ινδία και διήρκεσε αρκετά χρόνια, η καλλιέργεια γενετικά τροποποιημένου βαμβακιού, αύξησε τις αποδόσεις και το κέρδος και βελτίωσε το επίπεδο ζωής των μικρών παραγωγών.

Το οργανικό βαμβάκι

Ως οργανικό βαμβάκι θεωρείται εκείνο που παράγεται από συμβατικές ποικιλίες (χωρίς γενετική τροποποίηση) και χωρίς τη χρησιμοποίηση συνθετικών αγροχημικών, όπως ανόργανων λιπασμάτων και εντομοκτόνων. Το 2007 παράχθηκαν 265.000 μπάλες οργανικού βαμβακιού σε 24 χώρες, με την τάση

παραγωγής να είναι σταθερά αυξητική από χρόνο σε χρόνο.

Παρατήρηση: Το παρόν άρθρο δημοσιεύεται με τη συνεργασία της οικονομικής και αγροτικής εφημερίδας “ΠΑΡΑΓΩΓΗ” (κυκλοφορεί στα περίπτερα κάθε Σάββατο), <http://www.paragogi.net>